

EDUTOOL 2010

graduseminaari

tutkimussuunnitelma, kirjallisuus ja aiheen rajaaminen

Sanna Järvelä

Miksi tutkimussuunnitelma?

- Se on kartta, kompassi, aikataulu ja ajattelun jäsentäjä...
- Tutkimussuunnitelma "lihoo" graduksi
- Ei lopullinen...kehittyy tutkimuksen edetessä
- Kirjoittaminen ohjaa lukemista ja ajattelua!
- Kirjoita heti tekstiä, älä pelkästään lue.

Tutkimussuunnitelman sisältö

1. Johdanto

- Miksi tämä tutkimus on tarpeellinen? Motivoi lukijaa!

2. Teoreettinen tausta

- Yleiset taustateoreettiset lähtökohdat
- Spesifit teoriat ja näkökulmat
- Aikaisempia tutkimuksia aiheesta tutkimuskysymykset

3. Tavoitteet

- Tutkimuskysymykset

4. Menetelmät

- Tutkimuksen toteuttaminen (koehenkilöt, toteutuspaikka ym.)
- Tutkimusasetelman kuvaaminen (esim. opetuskokeilu)
- Tutkimusmenetelmät

5. Aikataulu

Lähteet

Perusasioita tutkimussuunnitelman laadinnasta

- **Mikä on tutkimuksen aihealue ja kohdeilmiö?**
Määrittele tutkimuksen kohdeilmiö. Kohde tulee määritellä siten, että muutkin voivat sen tunnistaa. Miksi aihepiiri kiinnostaa sinua?
- **Mikä on tutkimuksen teoreettinen tausta?**
Mikä on tutkimuksen laajempi tieteellinen viitekehys ja mitkä sen keskeiset käsitteet? Miten tutkimus kytkeytyy kyseisen **tieteenalan** aikaisempaan tutkimustietoon? Mitä aiheesta on sanottu aikaisemmin ja mitä on jäänyt sanomatta?
- **Mitä tavoitteita tutkimuksella on?**
Mitä tieteellisiä ja käytännöllisiä tavoitteita asetat tutkimuksellesi? Miksi ne ovat merkityksellisiä? Miksi aihe on tutkimuksen arvoinen?

- **Mikä on tutkimusongelma?**

Mihin kysymyksiin haet vastausta? Millainen näkökulma? Määrittele mahdolliset hypoteesit (kvantitatiivinen tutkimus).

- **Millainen on tutkimusasetelma ja miten tutkimus toteutetaan?**

- Onko tutkimusasetelma kvalitatiivinen vai kvantitatiivinen?
- Millainen aineisto tarvitaan?
- Miten keräät aineiston? Onko valmiita aineistoja saatavissa?
- Mitä otantamenetelmiä käytät?
- Tarvitseeko tutkimuksen teko erityistä laitteistoa, välineistöä, ohjelmia ym?
- Mitä erityistaitoja tutkimuksen teko vaatii - esim. haastattelumenetelmien tuntemus, kenttätyöskentelytaidot?
- Miten aineisto käsitellään?
- Millainen on aineiston saatavuus ja millaisia resursseja tutkimuksen teko vaatii?

- **Millainen on tutkimuksenteon aikataulu?**

- **Mitä lähteitä käytetään?**

- Laadi lähdeluettelo

EDUTOOL haaste:
Tutkimusaiheen
rajaaminen

3 keinoa kohdentaa tutkimuksen aihetta

- Tee käsitekartta tutkimuksen ytimestä ja niistä käsitteistä jotka liittyvät aiheeseen
=> valitse kolme tärkeintä
- Tee käsitekartta niistä keinoista millä tavalla saat tietoa tutkimuksen kohteesta
=> valitse kolme tärkeintä
- Muittoile yksi kysymys: “Tämän tutkimuksen tarkoituksena on

Tutkimusongelma on tutkimuksen lähtökohta

- Tutkimusongelma on kysymys tai joukko **kysymyksiä**, joihin tutkimuksella haetaan vastauksia.
- Nämä kysymykset tulisi määritellä mahdollisimman yksiselitteiseksi.
- Tutkimusongelmat ovat eri tyyppisiä riippuen tutkimuksen aiheesta, esim. **kokeellinen tutkimus tai kuvaileva** ja/tai **selittävä** tutkimus.

Miten muotoilla tutkimuskysymykset?

- Ensin yleiskuvaus...”Tämän tutkimuksen tarkoituksena...”
- Sitten tarkennetut kysymykset
 - riittävän rajattu
 - kaikkeen ei voi yhdessä tutkimuksessa vastata
 - löydyttävä oletettavasti vastaus
 - nojautuu teoriataustaan
- Mahdolliset hypoteesit
- Tutkimuskysymysten lopullinen muotoilu ei tarvitse olla heti valmis

Miten käyttää kirjallisuutta?

- Lähde liikkeelle opinnoissa käytetystä kirjallisuudesta (teos tai artikkeli)
- Etsi “varmasta lähteestä” lisäviitteitä
- Lopeta ajoissa lähteiden etsiminen ja LUE muutama perusartikkeli niin, että ymmärrät
- 5 perusteosta ja 10 artikkelia riittää
- Kaikkea ei tarvitse lukea ymmärtämällä
- Opettele lukemaan abstrakteja

Millainen on hyvä teoriatausta?

- Osoittaa riittävää "historian" tuntemusta, mutta ei oppikirjamainen!
- Ei suora kopio esim. "Tutkiva oppiminen" kirjasta. Yhdistelevä!
- Valmiita rakenteita voi käyttää, mutta ne tulee muokata ja täydentää omaan aiheeseen sopivaksi.
- Jotain täytyy valita ja selvittää itselleen riittävän hyvin. Gradu ei ole väitöskirja ;-)
- Rohkeasti englanninkielistä kirjallisuutta avuksi ja lisäksi.
- Aikaisempia tutkimuksia ja niiden tuloksia etsittäessä abstraktit tärkeitä.
- Perusteoksista löytyy hyviä lisäviitteitä rikastamaan teoriaa.
- Kuluneita yleisviitteitä kannattaa välttää.
- Aina alkuperäinen viittaus!
- Mieluummin tiukka kooste kuin sivukaupalla löysää tekstiä!

Miten edistää gradua....

- Aluksi riittävästi kirjallisuutta – sitä pitää myös lukea!
- Kirjallisuuden etsijät >< lukijat
- Muistiinpanoja ja tekstikatkelmia talteen heti!
- Teoriataustan jäsentäminen heti käyntiin
- Tieteellistä tekstiä syntyy lukemalla, kirjoittamalla, muokkaamalla ja korjaamalla ja sama uudelleen...
- Kun mikään ei edisty – pidä pelkkä lukupäivä
- Aikaa ei ole koskaan riittävästi, ole strateginen ja käytä pienet hetketkin hyväksi

Seitsemän hyvää ohjetta tutkimusta suunnittelevalle

(Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 1997: Tutki ja kirjoita)

- *Teen kunnollisen työn kohtuullisessa, suunnitellussa ajassa.*
- *En tee tutkimuksestani elinikäistä projektia.*
- *En kuitenkaan pidä jääräpäisesti kiinni aiheesta, jos jo alkuvaiheessa totean suuria hankaluuksia toteuttamisessa tai jos aihe osoittautuu vaikeasti jäsennettäväksi, hinteläksi tai tarkoitustaan vastaamattomaksi*
- *Ymmärrän opinnäytteen juuri opinnäytteeksi, jossa aina on myös vajaavuuksia.*
- *Ymmärrän, että elämä jatkuu opinnäytetyön jälkeenkin ja kaikkea ei tarvitse panostaa tähän yhteen ja samaan työhön.*
- *Voin jatkaa myöhemminkin uusista, kiinnostavista aiheista, jotka viriävät tutkimuksen kuluessa.*
- *Tutkimukseni on vain yksi näkökulma aiheeseen.*